

USTAWA
z dnia .. .. 2020 r.
o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Art. 1.

W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 23) wprowadza się następującą zmianę:

W art. 7 po ust. 1 dodaje się ust. 1a – 1c w brzmieniu:

„1a. Subwencja ogólna jest uzupełniana o część rekompensującą, która obejmuje dochody utracone w wyniku zmian w ustawach dotyczących dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego.

1b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb przyznawania jednostkom samorządu terytorialnego kwot części rekompensującej, o której mowa w ust. 1a.

1c. Kwotę części rekompensującej, o której mowa w ust. 1a, określa dla każdego roku budżetowego ustawa budżetowa.”

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku.

UZASADNIENIE

Potrzeba wydania ustawy wynika z konieczności ochrony budżetów JST, od stanu których zależy poziom życia naszych społeczności lokalnych oraz tempo rozwoju kraju w jego najbliższym obywatelom wymiarze.

Proponowana zmiana **przywróci** do systemu dochodów JST część rekompensującą subwencji ogólnej, podobnie do rozwiązania ustawowego obowiązującego w Polsce do końca roku 2003. Usunięcie od stycznia 2004 r. z obiegu prawnego zasady rekompensowania JST ubytków, jakie w ich dochodach własnych powodują zmiany prawne, w znaczącym stopniu przyczyniło się do powstania w kolejnych latach poważnych ubytków w dochodach JST, z których najważniejsze to:

- 1) skutki zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych z lat 2006 i 2007¹,
- 2) skutki zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych z roku 2019²,
- 3) skutki wielu innych zmian w podatkach PIT i CIT,
- 4) skutki kolejnych zmian w definicji budowli w Prawie budowlanym, powodujących obniżenie wpływów z podatku od nieruchomości,
- 5) skutki licznych zwolnień w podatku od nieruchomości³,
- 6) skutki niedofinansowania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Z chwilą ponownego wprowadzenia zasada rekompensowania ubytków **nie zrodzi bezpośrednio żadnego skutku finansowego**.

Natomiast po jej uchwaleniu i wejściu w życie **każda następna** zmiana ustawy, która spowoduje zmniejszenie dochodów własnych JST, **będzie musiała być zrekom-pensowana** w sposób określony w niniejszym projekcie ustawy i w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu wykonawczym ministra finansów.

Projekt ustawy jest zgodny z Europejską Kartą Samorządu Lokalnego, ratyfikowaną przez Polskę w całości 26 kwietnia 1993 r. (Dz. U. z 1994 r. nr 124, poz. 607). Projekt zapewnia przywrócenie stosowania w Polsce zasad zawartych w art. 9 Karty (zwłaszcza w ust. 1, 2, 4 i 5), które w ostatnich latach nie były respektowane, co doprowadziło do wskazanych wyżej skutków i spowodowało podjęcie niniejszej inicjatywy ustawodawczej.

Projekt nie jest objęty regulacjami zawartymi w przepisach Unii Europejskiej.

---

¹ 16 listopada 2006 roku Sejm uchwalił zmiany w ustawie o podatku PIT (Dz. U. z r. 2006, nr 217, poz. 1588), które wprowadziły m.in. nową, dwustopniową skalę podatkową (18 i 32 %, zamiast 19, 30 i 40 %). Weszła ona w życie 1 stycznia 2009 roku i rodziła skutki w tymże roku (zaliczkowe wpłacanie PIT-u przez pracodawców).

² 5 września 2007 roku Sejm (już podczas trwającej kampanii wyborczej) uchwalił kolejne zmiany w ustawie o podatku PIT (Dz. U. z r. 2007, nr 191, poz. 1361), które wprowadziły ulgi na wychowywane dzieci (tzw. „prorodzinne”). Weszły one w życie od razu, począwszy od roku 2008, bo wtedy można było je odliczyć (rozliczając rok 2007).

Sprawozdania z wykonania budżetu państwa z kolejnych lat podają dokładny skutek wprowadzenia ulgi prorodzinnej oraz szacunkowy skutek zmiany skali podatkowej. Ministerstwo Finansów, przytaczając te dane, podaje że:

- 1) skutek ulgi prorodzinnej w roku 2008 (rzeczywista kwota odliczeń) wyniósł dla budżetów JST **2,6 mld zł**;
- 2) skutek zmiany skali podatkowej (stawek oraz progów) w roku 2009 wyniósł dla budżetów JST blisko **4,2 mld zł**.

² W 2019 r. sejm uchwalił dwie zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), które - według załączonej do projektów (druki sejmowe 3551 i 3714) oceny skutków regulacji spowodowały ubytki w dochodach JST w kwotach:

- dla ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz. U. z 2019 poz. 1394) - **1,225 mld zł**,
- dla ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. (Dz. U. 2019 poz. 1835) - **4,812 mld zł**.

³ W roku 2010 Ministerstwo Finansów w opracowaniu „Preferencje podatkowe w Polsce” oszacowało, że skutki czterech podstawowych zwolnień w podatku od nieruchomości wynoszą przeszło **4 mld zł** rocznie.